

DIURNALU GLUMETIU SOCIALE-POLITICU-TOCU.

Fóia acést'a ese tóta Marti sér'a,
— dar prenumeratiunile se priimescu
in tóte dílele.

Pretinlu pentru Ostrungoi: pre anu
8 fl. pre $\frac{1}{2}$ de anu 4 fl. pre unu tri-
laniu 2 fl. éra pentru Strainetate:
pre anu 10 fl. pre $\frac{1}{2}$ de anu 5 fl.
pre unu trilanu 2 fl. 50 cr. in v. a.
Unu esemplariu costa 15 cr.

Tóte stodienele si banii de prenu-
meratiune sunt de a se tramite la
Redactiunea diurnalului:
Aradu, Strat'a Teleki-ana, nrulu 27.

Insertiunile se priimescu cu 7 cr. de
linia, si 30 cr. tacse timbrale.

O satira,

— scósa d'in autonomi'a basericéscá. —

Alesu-annu liberu pre Popasu,
Dér n'avuramu cu elu vr'unu hazu,
Ci truda séca si necasu.
(Se póte de-lu chiamá „Papház“,
Cà ni remanea pe grumazi.)
Sentí reginulu: cu Popasu,
Cà-i puseramu piperiu sub nasu, —
Si mai o luna totu ne-a trasu,
(Cà-ci nisce bani ni-au mai remasu,
Potemu stricá pe ei 'u bunu césu;)
In urma tranti pre Popasu
Si ni tramise si-unu ucasu,
Spre a-lu amirosi sub nasu,
Cà de nu mai voimu necasu,
Si vremu pre „Pista“ de pajtás,
Sà-alegemu unu altu Romanasiu,
Séu cumu se díce alias
Pre unu smeritu — calugarasiu! . . .

* * *

— De-a t à t e lovituri, necasu,
O Boje, Boje, spasi nas!!*)

(Chichihazu.)

M. B. S.

*) Ca reminiscencia, cà-ci eramu sub serbi — totu asìe.

Aut.

Sciri imbucuratórie.

Sambat'a trecuta se cetí inalt'a resolutiune,
pr'in care se denéga intarirea si realegerea alesului
si proclamatului metropolitu I. Popasu.

Guvernulu magiaru odata cu capulu vré sà se
aléga de metr. Mironu Calugarulu.

Persecutarea notariloru romani d'in cottulu Ara-
dului, d'in di in di devine totu mai agera.

Congresulu gr. catoliciloru nu se va conchiamá
in veci-veciloru.

Episcopii gr. cat. nu cutéza a protestá contr'a
suprematiei primatului de la Strigonu.

Pré cinstit'a Curia, a respinsu nulitatea dlui F.
H. Longinu.

Domnii de la potere vreu sà introduca ghilo-
tinulu.

Poporulu incepe a mancá redacini.

Tinerimea romana progresédia in — oportunitate.

Unii ciocoi renegati d'in Ardélu facu partide,
conspira contr'a vietiei, culturei, averei si onorei
natiunei romane.

C o r e s p u n d i n t i e.

Carte scurta càtra dilentorulu scolariu d'in Stretea (tiér'a nemnîsîloru de langa D. Obr'a).

Cinstite vere sî cumnate!

Candu vedu nedreptâti, sî asupriri d'in adinsu, pentru fapte, ce marescu gîntea nôtra bacchusiana, totu-de-un'a me bosufumflu asîe de tare, încâtu stî sî-mi plesnîsca bur'ta cea mare. —

Cumu sà nu. candu tu amice, esci uniculu in acea tiéra nemnîsîesca, care laudi marirea mea, sî a-poi acum'a sî pre tine te asuprescu sî mahnescu, unii fantasti, ca sî candu pr'in acea, cã umbli di sî nôpte pr'in birturi, cantandu marirea agiosimeî mele sî pentru cã te joci nitielu cu jidani in carti sî mai bati la cei ce se facu mai invetiati decãtu tine, ai comite vr'o crima, ori ai face cui-va rusine? —

O! Dòmne! d'a-poi-cã sî ei te-au batutu sî sgrabalatu pre tine, sî-au ruptu hainele depre tine, sî tu nu te-ai mai plensu nemenui. —

Ajurisiti ómeni. Ei nu mai merita, ca sî mai aibe in mediloculu loru unu dilentoru stralucitu, invetiatu sî nemnîsiu de origine precumu esci tu.

Lasa-i la naib'a, pretene, nu te superã pre ei, cã-cî nu pricepu misiunea ta. . . . Voru venî ei cu vreme la cunosciintî'a, cã portarea ta nu a fostu spre stricarea loru, atunci inse va fi tardiu. —

Remani dera pe langa neravulu de pana acuma sî nu te dá odata cu capulu, cã in urma totu tu vei reusi invingatoriu!

Intre altele remanu sî de a-cî incolo

alu teu tovarasiu sî ortacu cu credintia

Bachus. m. p.

Scrisorile lui Pistol Pista, catra Gur'a Satului.

Tekintetes Gurá gyelá Szátuluj!

Dupa cse jo nu fékut régen jelentis gyelá Bikis vármegyéul nosztru, ákumá muszáj sze fácse jo kótelesig. — Tehát ujság nu styiu szpunye, gye kit ke si lá noj nu jesztye bányi, ke muszáj porcziot pletyire, si ke ásé zsikucsescse dupe jele, kitu muszáj á fácse apeláczie gye á nyomtatlui szabad banko, si ke átitá nyomoruság intre vómenyi nu vezut jo, gye kind fekut la Pescse sugár ut.

Lá noj vómenyi száre gyin ptyele, ke jesztye járe uj Vicarius numit, si tehát határozluit á merzse gratululni la ea, numáj kásze fácse si panasz lá Nagyságos vlagyika ur, ke popá Gyurka gyelá Gy.-Varsánd sze nu venyi máj mult la Gyulára, ku kocsis bundával si máj mult szé nu tánczolni la lakadalom ku preotyásza, ke la leginység noszt, nu plácsé fácse zsok frumosz ká popá. — Aztán lá noj jesztye szégyen mare, ke jesztye multz okos zember unguri, kare szpunye lá noi, ká sze nu dem lá popá bir, sze kumpere becsületes bunda. Jéj szpunye ke popá ducse bir la lakadalom si ákolo munke la bány

tocz, tehát ingyen fácsém ponoszu, ke nu fi semmit belöle, — ke popá Demeter is hunczfutság fekut si mégis Nagyságos vlagyika ur plácsé la jél.

Dá noj még is fácsém panasz, hát hogy ha ficsevá; csak muszáj lá Tekintetes Gurá gyelá Szátuluj sze fácse lá noj un instántziá, hogy szpunye vergye la Nagyságos vlagyika urnak, ke sze pringye kicsit gye uréty pe popele nastre, sze nu fácse ásá bolundság, ke kocsisu loru si nu mere ku preotyaszá lá lakadalom si ápoj se nu zszaká csárdás. Jo styije binye, ke dáke Gurá gyelá Szátuluj fácse panaszu nosztru si ducsem la Méltóságos ur, átuncs zsicse, ke bizom popá Gyurka nu szépen fakut. — Tehát legalább nu fácse lá noj szégyen lá áltá dáte. Gye áltmintrá cu megkülönböztetluit tisztelety becsülety si plekecsunye remen

Bikis Gyulán 24. Nov. 1874.

La Tekintetes Gurá gyelá Szátuluj tot ácselá kopot nemes zember

PISTOL PISTA m. p.

Kándidátus gyé tagyécselye.

Déca sî Atunci.

Déca hiresî si tudományosîi literati magiari, au aflatu de **conveniabilu**, — si déca cinstî'a loru **au dreptulu** — de a publicá **chiaru acuma posesiile revolutiunarie sî vatematórie** a le renegatului Petrovicu (Petófi);

Atunci pentru ce sà nu se puna la bobîma toti acei'a, carii respingtu atacurile îndreptate contr'a istoriei si demnitãtii loru nationali?

Déca guvernulu magiaru isî póte arogá dreptulu de a consiliá pre Inaltiatulu imperatu, ca sà nu interésca pre alesulu congresului d'in Sibîiu;

Atunci pentru ce sà nu póta alege acelu congresu de metropolitu pre pop'a Tache séu pre pop'a Lek?

Déca ciocoi magiari d'in Ardélu, nu-sî mai incapu in peile de pana acuma;

Atunci pentru ce sà nu se póta certá si svedi si romanii?

Déca jicutiulu nu mai are ce belî de pe noi;

Atunci pentru ce sà nu se faca capitale, bulevarde, teatre s. c. l. unguresci?

Déca domniloru de la potere tóte li suntu iertate;

Atunci pentru ce sà nu ne mancãmu noi unulu pe altulu?

Déca unu Calugaru si unu Dãca, potu face meru de cërta d'intr'o autonomla, **capetata cu sacrificarea altei'a**, adeca a totului ce-amu avutu;

Atunci pentru ce sà nu li dãm un ocaziune, ca sà faca si d'in baserica — instruminte órbe la dusmani?

Déca primatele de la Strigону póte face totu ce vre cu teologii nostrii;

Atunci pentru ce sà nu se supuna si pentru ce sà nu se faca prelatii nostrii — cód'a papistasiloru?

Un'a Alt'a.

Unu domnu, iscusitu cu numele Pist'a, a aflatu modulu, *cumu s'ar potè inca-sá port'i'a, fore de jicuta?* si acestu planu alu seu, voiesce alu ascerne in lun'a viitória ministrului de jicuta. Planulu este:

1. Neci unei femei sà nu-i fia iertatu a nasce prunculu séu fét'a, pana nu va aretá documentu dela receptorulu comunei, cà a solvitu tóta port'i'a. —

2. Neci unui preotu romanu, sà nu-i fia iertatu a botezá de nou nascutii, pana candu parintii ace-lui'a nu voru documentá, c'au solvitu port'i'a. —

3. Neci unu teneru sà nu se póta cununá si, neci o féta maritá, pana nu voru documentá, cà au solvitu port'i'a. —

4. Neci unu mortu sà nu se póta ingropá, pana nu se va documentá, cà a solvitu tóta port'i'a. —

5. Barbatiloru, cari nu voru solvi port'i'a, sà nu li fia iertatu a portá palarii, muieriloru, invelitóre pe capu; ér' acelor'a, cari voru remanè in restantia, sà nu li fia iertatu a fumá, pana nu voru potè aretá si documentá, cà au solvitu port'i'a. —

In aste vremuri grele, rele si unguresci desi-guru se voru priimi si astu-feliu de planuri, — ca sà se póta mentui bulevardele si canteretiele dom-nesci.

Unu altu domnu, de-abuna séma ce-va capu-legatu, séu mai corectu, caputatosiu, facu dilele tre-cute visita la Ilustritatea sa vladiculu helu rumu-nescu d'in Orabi'a-mare, ca sà védia, cumu s'a arangiatu Ilustritatea sa. Dlu caputatosiu vediendu luculu celu mare si cà I. sa si-a inmultitu chili-ele, intrebà, de ce atâte chilio? La ce Ilustritatea sa a respunsu, cà are trebuintia mare de acele, pentru-cà in acele va aduná preotii d'in comitatulu Satu-marelui, cà sà li propuna ritulu si tipiculu ba-serecii, fiindu-cà pré s. loru nu lu sciu neci decátu. — Ilustritatea sa are totu dreptulu, pentru-cà in tóta varmegi'a Satu-marelui nu vei affá neci macaru unu preotu, care sà scie face, ori slugi: *cunun'a anului, slugib'a snticului, rogatiunile i'reiloru (archiereiloru), paraclisulu santului Haralampia*, si cine mai scie câte si mai câte basaconii; precumu neci molitve pe porci, boi, vaci, cai si gasce s. c. l. neci déca li-ar taiá barbele; deci, ca I. sa sà nu fia silitu ai trimite in Banatu, séu a banchetá atà'ta cu strainii, face fórte bine, cà li deschide cursu in residenti'a sa. —

Protestu.

Noi magnatii si semi-magnatii unguresci d'in Transilvani'a, *veniti aici* chiaru d'in Scithi'a sub Töhötöm si Bendegucz, sentiendu-ne vatemati pr'in acea: cà magnatii d'in Ungari'a ne batjocurescu de oláh magnás-i, — cu tóte, cà noi *staruimu a revocá periodulu vechiu alu principiloru transilvani, pe candu adeca noi eramu dictatorii in capitalele Alb'a Iuli'a si Clusiu*, — grabimu a protestá contr'a ungureniloru si a le dechiará: cà conformu nenumarateloru do-cuminte publicate si in foi'a „*Transilvani'a*“ suntemu

d'in vitia-poroitia curatu unguresca scithiana si neci decátu corciturii si renegati pr'in reformatia. Datu in casin'a magnatiloru d'in Clusia,

Familiele:

Bethlen, Kemény, Kendeffy, (Candea) Májláth (Mailatu de Coman'a si Tientiari dist. Fogarasiu.) Nadasdy, Teleki, Josika, Nalaczi, Nopcsa, Baresay, (Barceanu), Zeik, Macskásy (Macincasiu) Katona, Kenderezy (Candresiu si Chindrisiu) Pogány, Boer, (Boieriu) Bisztray, Mára. Pára, Bálya, (Balta), Bágya (Badea) Vály, Duka, Luka, Ponori, Bán, Pető, Puy, Mezei, Csulay, Fodor, Marillay (Marila), Jordán, (Jordanu), Kosma, (Cosm'a) Koszta (Cost'a) Duma, Buda, Fogarasy, Hollaki, Csoka, Csonka (Cionc'a), Ivuli, Deák, Szakadaty, Brády, Sinkay, Bokros (Bucuru) Kapotsá-nyji, Szevesztrényi, Hershényi, Borbáth (Barbatu) Pap, Penchy, Vitán, Kerserü, Gola, (Gola) Oláh, Kolozsi s. c. l.

COLTI de DINTI.

Unu husariu dela tribunalulu regescu d'in Aradu, re'ntornandu mai adeunadi dela posta, cu unu vravu de scrisori, d'in nebagare de séma, a perdutu d'in ele vr'o câte-va.

Fidelulu seu cane inse, mergendu in urm'a lui si observendu malheurulu, ca si de alt'a data, luá scrisorile in gura si grabi dupa stapanulu seu.

Dér' nefericitulu de cane abiè facu câte-va pasí, delocu cadiu la pamentu si turbà.

Scrisorile d'in cestune adeca, erau chiaru motivele pré cinstitiei Curie, pe bas'a coror'a a reiciatu nulitatea dlui F. H. Longinu.

FRÉNC'A si FLÉNC'A

T. Buna di'a, sora Flénca!

F. Plecatiune tie retacito! da de unde te aducu ventósele?

T. Am fostu la Orbi'a-mare in nedejde; cà dóra voiu potè intrá de gradinaritia, la Ilustritatea sa vladiculu celu frumosu; dér' remasei in svirla, pentru-cà me aflara, de pré in vresta, de a potè face destulu dorintiei gradinariului. —

F. Si ce noutáti ai mai auditu pe a-colo?

T. Acea, cà intr'o comuna s'a deschisu o scóla, in care profesorulu va propune *gratis* limb'a *magiara preuteseloru* si domnisióreloru romane d'in comitatulu Satu-marelui. —

F. Bravo! sà traiésca profesorulu acel'a (mai alesu déca este necasatoritu), celu pucinu voru potè invetiá odata si ele unguresca si nu voru hondrani totu in lim-b'a servitórieloru.

Procesulu de pressa intentatu in contr'a lui „Gur'a Satului“, respective in contr'a dlui F. H. Longinu.

Nu voi să presupun, cu tôte asceste e posibil, că dlu incusatoriu, pr'in procesulu acest'a, nu a avutu altu scopu, decâtu că **cu o cale să se purifice și de celelalte incuse aparute in pressa magiara și ridicate contr'a dsale pr'in conmatianalii sei.**

Dér' planulu acest'a nu si l'a potè realisá.

Nu, că-ci acestu planu, acest'a dorintia a dsale, este o adeverata imposibilitate.

Er' ce se atinge de mine, lu-asigero, că sum cu consciintia curata și cutediū a stá nainte dvóstra cu fruntea deschisa și deplina liniscitu, că-ci eu nu am calumniatu și neci că am avutu scopu de a calumnia.

Déca avém eu de eugetu, ca să lu calumniedi pro dlu incusatoriu, atunci, dupa doctrinele psihologiei, mi-asi fi incinsu pên'a in fere și cuprinsu de mania, pasiune și de patime, así fi scrisu contr'a dsale seriosu, și intr'unu diariu seriosu.

Negresitu, că-ci celu ce si-propune a calumnia, mai nainte de tôte trebuie să se manie și astu-feliu să scrie și să vorbésca, adeca plinu de mania, patima și pasiune.

Dér' eu, dloru, am scrisu cu tinta purpuria, in buna dispositiune și intr'unu diariu, pururea suridietoriu și glumetiū, así déra intr'unu diariu, ce nu cunósce ferea, adeca partea esentiala a calumnei, — eu, dloru, am scrisu o critica și am satiratu cu arm'a umorului, así déra si jocuri de cuvinte, opulu celu mai nou alu dlui incusatoriu, intitulatu: „Történelmi dolgozatok a magyar és román nemzet viharos korszakából“, nisvindu-me a-lu face ridiculu și naintea publicului nostru, cuatatu mai vertosu, cu catu acelu opu interesédia și pre publiculu romanu.

Si pentru ce? me veti intrá dvóstra.

Pentru acea, dloru, pentru-că eu, ca romanu, pe langa respectarea celora-lalte natiuni, mi tienu și mi voiu tiene de cea mai santa detorintia, nainte de tôte, a iubi natiunea mea și astu-feliu, in casu, candu cine-va ar avé temeritatea a o atacá, cu insinuatuni nedrepte, nefundate și neomenóse, dupa debilele mele poteri, a o sperá, ori candu si in contr'a ori si cui; și chiaru pentru acea, esperiandu cu multa parere de reu, că dlu incusatoriu, ca autoriulu opului d'in cestiune, **cumu** si in ce modu batetoriu la ochi a falsificatu adeverurile istorice, cu scopu de a dejosi pe nedreptu natiunea romana și cumu dsa, *sub masca de fratia*, se folosi de unu stilu atatu de vatematoriu și de o directiune atatu de dejositoria; și, candu dupa cetirea opului dlui incusatoriu m'am convinsu, că in ce modu nedemnu denéga dlu incusatoriu, ca autoriu: tôte virtutile, totu patriotismulu, totu eroismulu, tóta glori'a și tôte victoriele natiunei romane de odenóra — pecandu si dvóstra, — ca si tóti lumea — sciti, că si romanii au fórté multe pagine stralucite in istoria — revoltandumi-se, ca d'in instinctu, sentiulu de dreptate si iubirea natiunei mele, m'am resolutu a respinge nemeritatele, nejustele și neomenósele insinuatuni și falsificári a le dlui incusatoriu, si, — standu acela opu in josu de tóta critic'a seriósá, — affai de bine a-lu sbiciui, și a-lu satirá celu pu cinu intr'unu diariu umoristicu, ca cu atát'a a-poi se trecemu la ordinea dilei facie de acelu opu.

Onorable juriu! Dlu incusatoriu, ca autoriu, in prefacia opului seu **promite** cetitoriloru, că „scopulu dsale este a sterni incredere și iubire sincera și fratiésca între natiunea magiara și romana, dér' neci decâtu a agitá;“ și acest'a promisiune a sa o sustienú si in incusa, pr'in urmatóriele pasagie; „basatu pre date istorice am cutediatu a scrie despre romani, despre istoria acestei natiuni; m'am nisvitu a areta istoricesce acea aliantia interna, carea a sustatu nainte de seculi între natiunea magiara și romana; am scrisu istoria despre faptele eroice, bun'a și reul'a sórte a acestoru dóve natiuni, și m'am nisvitu a areta, că aceste dóve natiuni, in urm'a suveniriloru d'in trecutu, suntu menite a traí împreuna; am agitatu spre inaintarea legaturei și a amórei fratiési s. c. l.“ — Dloru! vi marturisescu sinceru, că aceste promisiuni suntu frumóse și laudabile; ér' scopulu loru maretiū si demnu deaplaudatu!

Dér' haid' să vedemu, cumu isi implini dlu in-

cusatoriu, ca autoriu, aceste nobile promisiuni menite de a agita cu ele spre inaintarea legaturei și amórei fratiési? Dsa adeca indatu la inceputu serie astu-feliu: „*Értelm volt. nagyobbára éppen román történeti kátfókból bebizonyítani, hogy mennyire elferdítik Móldea-Óláhország történelmét azok az újabb dátatu dacó román történelem csinálók**“ adeca: că scopulu dsale a fostu: a areta *chiaru d'in isvora romanesei* (!!) catu de muliu au falsificatu istoria Romaniei, modernii fabricatori ai istoriei daco-romaniloru!

Dupa dlu incusatoriu déra istoricii romaniloru, precumu d. e. unu Cogalniceanu, Laureanu, Cantemiru, Hasdeu, Maniu s. c. cari in Europ'a intréga sunt cunoscuti, ca cei mai eminenti istorici in resaritu, suntu numai nescie fabricatori de istoria?

Si acest'a numire despretiutoria și dejositoria ni-o spune chiaru dsa? Dsa?... Dlu Franciscu Koós? timbrandu istoricii nostrii cu epitetulu de **fabricatori**, par' că ar fi vorb'a de autoriulu istoriciloru și povestiloru popularé ungaresci „*Aranylász*“ „*A három király urfi*“ s. c. l. a le lui Tátár Péter? Frumosu, fórté frumosu!

Mai la vale dlu incusatoriu, ca autoriu, scrie aceste: „Tény az is, hogy akkor bukott le Oláhország a legsiralmasabb állapotba, midőn ennek vajdái a hódítók bérszolgáivá szegődtek, nemzeti életünk megtörése végett, mint Mihály és Sərbán tették“ (***) adeca, că tierile romanesci **atunci** au decadiutu in starea cea mai deplorabila, candu principii loru s'au facutu *servi tributari* alu cuceritoriloru, spre ruinarea ungariloru, precumu facura unu *Mihaiu* (!) și unu *Sierbanu* (!).

Cu acest'a falsificare a adeverului istoricu, a voitu dlu incusatoriu, ca autoriu, să dejosésca și să despretivésca pre doi principi romani atatu de vitezi și atatu de gloriósi? Pre unu *Mihaiu*? pre care posteritatea la destinsu și eternisatu cu *supra* numele de **Vitezu**? și pre unu *Sierbanu*, celu premaritu? Au nu scie dsa, că nu numai istoricii romani, ci și ceia-l-alti istorici a le natiuniloru invecinate, precumu d. e. istoricii turciloru, rusiloru, serbiloru, ungariloru, poloniloru, și a nemtiloru, au recunoscutu unanimu, că acei picipi, atatu de despretiuiti de cătra dsa, stau alaturea cu ceia-l-alti picipi straluciti a Romaniei, adeca alaturea cu Stefanu celu mare și cu Mircea celu betranu? și că Roman'a sub acei principi (*Mihaiu* și *Sierbanu*) au fostu **cea mai estinsa, cea mai fericita și necontentu invingatória**?

Dér' dlu autoriu, cu ast'a ocasiune incusatoriu, merse si mai de parte si adeca promitiendu a serie cu fidelitate și sinceritate istoria natiunei magiare și romane, spre inradecinare amórei fratiési, dsa se pacalesce pre sine insusi, folosindu-se de unu anacronismu istoricu, și a-nume intr'unu locu scrie aceste: „*Vegye bár ki is kezébe Oláhország térképét (!!) s néze meg, hol fekszenek Szeverin, Krájova s. c. l. s azonnal érteni fogja azt, hogy Oláhország egyedül a magyar szomszédágnak köszönheti mind keletkezését, mind századokon át megmaradását*“ (***) adeca, că déca vomu luá a mana **map'a** Romaniei, (poftimu! *map'a* ca argumentu si isvora istoricu!) deloca vomu pricepe, delocu vomu vedé, că **inceputulu, fudarea și sustarea** de seculi a Romaniei se poté multiumi **singuru** numai vecinatatii magiare!

Despre sustarea Romaniei, asta data nu voiu să dicu nemien; dér' că cumu a potutu dl' autoru, ca *directoru* la o *preparandia* de statu, să afirmé si astu-feliu să *seduca* tinerimea studiósá, cu falsificári de acele, că adeca **fundarea și esistintia** Romaniei se poté multiumi **singuru** numai vecinatatii, adeca **singuru** numai ungariloru, acést'a nu o intelegu. D'a-poi că o astu-feliu de asertiune, este unu adeveratu **filius ante patrem**, seu cumu amu dice, că fiulu s'a nascutu nainte de tatalu seu! . . .

Au nu scie inca dlu Franciscu Koós, déca deja s'a sufulecatu a scrie istoria natiuniloru magiare și romane, că *romanii locuiescu in Roman'a de pe tempulu marelui imperatu Traianu, adeca dela anii 107 dupa Cristosu, si astu-feliu Roman'a de adi, atunci s'a fundatu, de atunci isi are inceputulu, — si d'in contra, că ungarii a venitu aici d'in Asi'a numai in seclulu alu IX,* así déra cu 700 de ani mai tardiu, pe candu Roman'a, ca atare, deja esistá și inforiá de multu?! (Va urmá.)

* Történelmi dolgozatok, írta Koós Ferencz. Előszó. p. I.
 **) " " " " " " p. IV.
 ***) " " " " " " p. V.